

“Het leven is een **Henk Keilman** eeuwige nu”

Investeerder **Henk Keilman** prijkt al jaren op rijkenlijstjes, is veelgevraagd spreker en mediapersoonlijkheid. En nu gaat hij, samen met Richard Bransch, de wereld redden. Gesprek over karma, cash en crisis. Of liever: een eind aan de crisis.

Tekst ONNO AERDEN Fotografie KAROLY EFFENBERGER

Henk Keilman heeft geld. Veel geld. Deelnemingen via zijn investeringsclub RIG Investments leverden de stijlvol geklede *rain maker* met de rossige haardos en buitenformaat zonnebril meer dan honderd miljoen op. De laatste jaren zijn dat vooral duurzame investeringen. De afgelopen tijd is de ondernemer druk geweest met een boek ter redding van onze vrijemarkteconomie. Hoe stoppen we de crisis? Dat willen we horen aan de bar in een restaurant in Ouderkerk aan de Amstel. En, wie is de auteur?

I. Keilman en karma

Eerst worden er foto's gemaakt. "Ik wil ze zien vóórdát je ze naar het blad stuurt",

zegt Keilman streng bij het vertrek van *Miljonair's* fotograaf.

Bewaak je je imago?

"Ik hecht er belang aan dat ik er goed opsta."

Wat is dat: imago?

"Nou ja, dat is uiteindelijk wat je bent. Dat kun je niet veranderen."

Wat ben je dan?

"Primair een zakenman, maar ik zie mezelf ook als een filosoof. Ik houd ervan om na te denken over de diepere zin van het leven. Niet alleen esoterisch of metafysisch, maar ook maatschappelijk. Ik wil mijn steentje bijdragen."

Je bent opgegroeid in de hippietijd.

"Ja, maar ik ben maar heel even een ▶

“Uiteindelijk zijn we altijd aan het verkopen, hoe mooi we de boel ook verpakken”

echte hippie geweest. Een hippielevens betekent vooral: de hele dag stoned zijn. Ik was op mijn vijftiende al geïnteresseerd in de Indiase filosofie, de yogaleer. Goed met je lichaam en je geest omgaan, een verantwoord leven leiden. De drugscultuur van de jaren zestig stond daar haaks op.”

Je trok je oudere broer achterna, naar India.

“Tot mijn 27^e ben ik bezig geweest met het ontdekken van allerlei spirituele inzichten. En met de opkomst van het ecologisch denken. Het besef dat de mens verantwoordelijkheid heeft voor het milieu, dat hoorde bij de flowerpowerbeweging. Het holistische concept van verbondenheid van ziel, stoffelijk lichaam en kosmos: dat is echt Indiaas.”

Dan kun je grofweg twee kanten op: Ronald Jan Heijn achterna of de harde zakelijke wereld in. Toch heel wat anders...

“In India had ik een handeltje, samen met mijn broer. Import van cosmetica, geschenkartikelen en kunst. Spelenderwijs werd dat een business. Ik merkte toen wel dat ik goed was in verkopen. En dat is niet bepaald onbelangrijk als je ondernemer wilt zijn. Uiteindelijk zijn we altijd aan het verkopen, hoe mooi we de boel ook verpakken.”

Je zat een tijdje in het bestuur van de Nederlandse afdeling van de hare krisjna. Waarom haakte je af?

“Ik was altijd heel actief, het lag niet in mijn aard om de hele dag te mediteren. Ik wilde dingen doen waarmee ik een bijdrage kon leveren aan de verspreiding van filosofische kennis. Karma, reïncarnatie, wat doen we hier eigenlijk? De grootste vijand van de mens is onwetendheid.”

Je startte een computerbedrijf: nogal een U-bocht om dat doel te bereiken.

“Ik had geld nodig, als middel.”

II. Keilman en cash

En dat geld kwam. Keilmans importbedrijfe, geheel conform de tijdgeest Light of the Sun geheten, nam allerlei andere ‘club-

jes’ over en noteerde in 1974 een omzet van 80 miljoen dollar. Toen er ruzie kwam met zijn partners, liet hij zich voor een paar ton uitkopen. Dat investeerde Keilman in hardwarebedrijf Computer Express. De advocaten die betrokken waren bij zijn uitkoop, hadden Keilman intussen met bovengemiddelde interesse gevolgd toen hij rondom Light of the Sun een fiscale holding opzette, een trust. Ze vroegen de jonge entrepreneur die net had gecashd om hun cliënten ook aan die fiscaalvriendelijke constructies te helpen. Gewoon, erbij.

Het computerbedrijf ging na drie jaar failliet – “Daar zat een partner bij die me belazerde, dat heeft me honderdduizenden gulden gekost” –, maar het trustkantoor bleek een gouden greep. Keilman speelde het handig: de advocaten leverden hem zijn klanten, hij herstructureerde en nam, indien interessant, een belang. De allereerste deelneming van Keilmans kersverse investeringsmaatschappij RIG Investments was in 1996 in een Amerikaans telecombedrijf. Hij bracht het naar de beurs, en een jaar later werd het verkocht voor één miljard gulden. “Ik had er keihard voor gewerkt. Maar dat geld, dat had ik me in mijn stoutste dromen niet kunnen voorstellen.”

Ruim een decennium en een aantal lucratieve deals later is hij man in bonus, met een riant appartement in Amsterdam-Zuid, een fijn wagenpark en een massief gouden Rolex om de pols. Vorig jaar nog verkocht hij zijn belang in beispelletjesproducent 2waytraffic, dat hij in Londen naar de beurs had gebracht, voor veertig miljoen euro aan Sony. Daarnaast heeft hij een substantieel belang in het Zeeuwse windmolenbedrijf EWT.

In hoeverre ben je in het zakendoen bezig met spiritualiteit?

“Zakendoen is een heel pragmatisch, opportunistisch iets. De sleutel van mijn succes is dat je talent aantrekt, zorgt voor *drive* en *commitment*, maar vooral ook dat je mensen respectéért. Het tweede, en dat is een fundamentele houding: je hebt pas succes als je klanten tevreden zijn. Dienstbaarheid naar je collega’s, klanten, medewerkers is de basis van succesvol leiderschap.”

“Karma, reïncarnatie, wat doen we hier eigenlijk? De grootste vijand van de mensen is onwetendheid”

Als voorzitter van de Vegetariërsbond werkt Keilman ‘nauw’ samen met Marianne Thieme van de Partij voor de Dieren, maar hij stent VVD. Want hij is ondernemer, inclusief de ‘gein’ die daarbij hoort. Zo reed hij drie keer mee met de Challenge, een race door Europa met extreem dure auto’s, exuberante feesten en ongelimiteerd champagne gieten. Keilman overleefde zelfs een ernstig ongeluk, in 2003, in zijn eigen Aston Martin DB 7.

“Die Challenge was gewoon meer een leuk vriendenclubje; ja god, ik ben ook geen domineeachtig type dat de hele dag zuurpruimerig iedereen gaat lopen vertellen hoe erg het allemaal is. Je moet wel een beetje lol hebben in het leven. Het was een ernstig ongeluk -- mijn copiloot en ik reden iets van 260 kilometer per uur toen we werden geschept door een auto, die kwam invoegen vanaf een benzinstation. Achteraf zeg ik: ja, dat was onverantwoord, op dat moment zag ik dat niet zo.”

III. Keilman en de crisis

Veiliger is het bij het KRO-programma *Dragons' Den*, waarin Keilman samen met collega-investeerdere voor het oog van de camera ondernemers en hun plannen beoordeelt. “Ik doe het primair omdat ik het ondernemerschap wil stimuleren. Niet omdat ik denk dat daar nou *the next big deal* uit voortkomt.”

Televisie is leuk en aardig, maar de business vraagt juist nu behoorlijk de aandacht, neem ik aan.

“Gelukkig ben ik al een aantal jaren geleden uit de beurs gestapt. Dat was een keuze: als private-equityinvesteerdere neem ik risico door te investeren in bedrijven. De waardering van die bedrijven staat wel onder druk. Ik doe trouwens nog steeds

uitstekende zaken met banken, dat is een kwestie van vertrouwen. Je moet wel scherper zijn. Je kunt nu ook bedrijven kopen voor minder geld.”

Dat dóe je ook?

“Ja, ik koop bedrijven op het gebied van nieuwe, duurzame energie. En ik ben vooral bezig met een nieuwe investeringsmaatschappij in deze sector. Dat doe ik samen met Richard Branson. Met de Amerikaanse overheid gaat hij een substantieel bedrag investeren in die investeringsmaatschappij, waarvan ik de initiator en oprichter ben. Andere institutionele investeerders hebben ook serieuze belangstelling om mee te doen. Duurzame energie is een kapitaalintensieve business, daar is veel geld voor nodig. Maar de rendementen kunnen, als je het goed doet, ook indrukwekkend zijn.”

Dus je gaat binnenkort Obama een hand geven?

“Die kans is aanwezig. Ik ben zeer bevriend met Wesley Clark (de oud-generaal en adviseur van Hillary Clinton; red.). Daar doe ik intensief zaken mee. (Zo is Clark commissaris bij EWT; red.) Ik ben lid van The International Crisis Group, een denktank met voornamelijk voormalige regeringsleiders, die opgericht is door Georges Soros. Wim Kok is ook lid. De groep houdt zich bezig met conflictbemiddeling in de wereld, ook in economische situaties zoals deze crisis. Een hele eer.”

Dat lijkt een beetje op wat Mabel Wisse Smit met The Elders doet, Mandela's denktank.

“Mabel zit er ook in.”

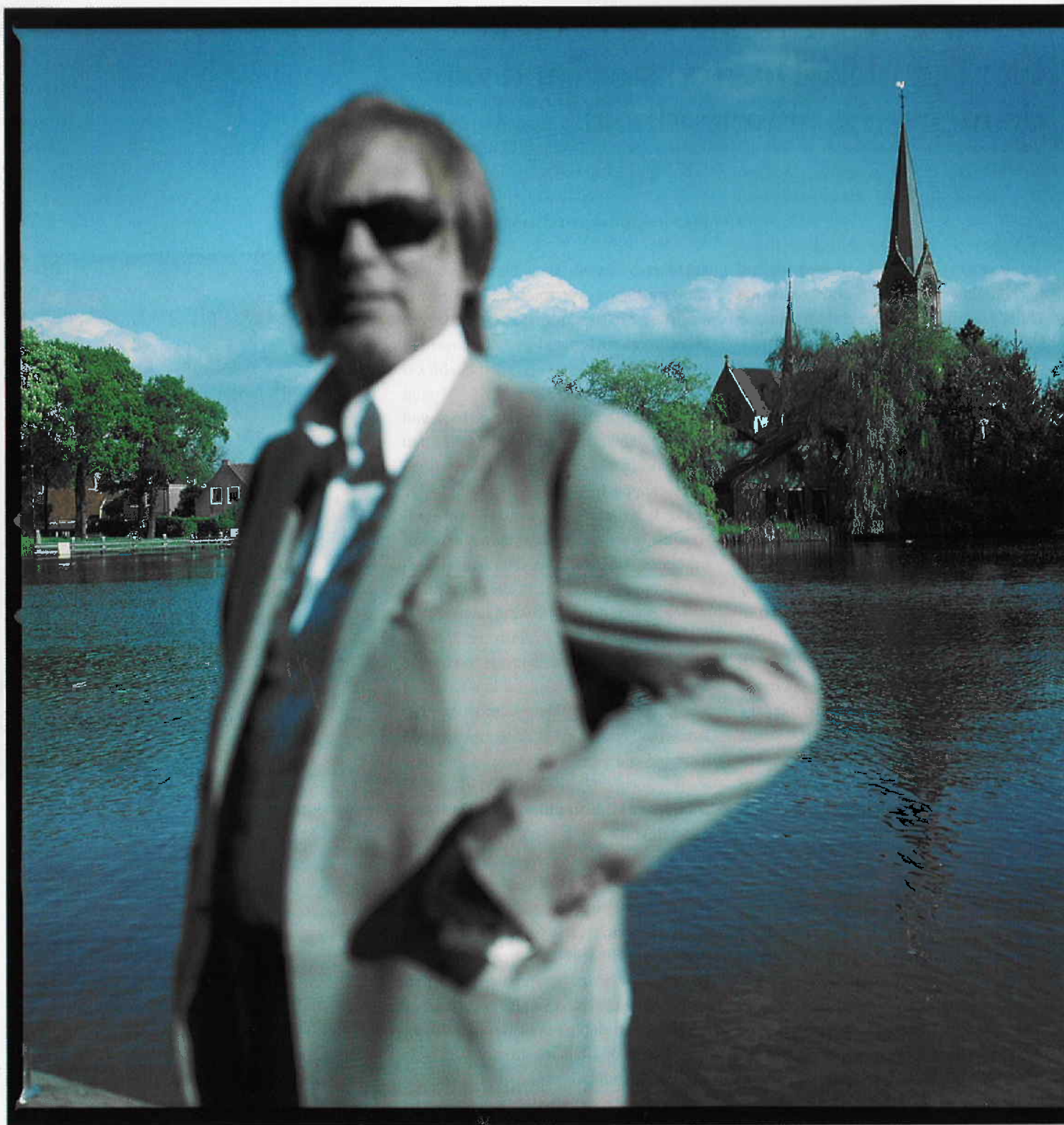
In dat licht, het grotere geheel, dienen we ook Keilmans eerste boek te zien, >

KEILMANS IDEALE CEO

Niet iedereen kan als manager een leider zijn. Henk Keilman wil best uitleggen welke lijstje hij afvinkt voor zijn topmensen:

- integriteit ✓
- professionaliteit ✓
- werkdrijf ✓
- overzicht ✓
- financieel inzicht ✓
- verkoopkunde ✓
- mensenkennis ✓
- delegeervermogen ✓

“Banken worden gerepareerd met
ónze belastingcenten, ze moeten juist
nu méér risico nemen”

“We hebben miljoenen mensen door dat enorme experiment, de industriële revolutie, bevrijd van armoede en slavernij”

dat eind mei verscheen. “Een historisch epos, een analyse van wat we de laatste 250 jaar als mensheid hebben doorgeemaakt. We hebben miljoenen mensen door dat enorme experiment, de industriële revolutie, bevrijd van armoede en slavernij. Dat is iets wat moderne mensen zeiden begrijpen. Iedereen loopt te kankeren over slavernij, maar we vergeten wel dat slavernij al duizenden jaren gezien werd als een economische noodzaak. Tot de achttiende eeuw werden kolonisatie en uitbuiting gezien, ten onrechte natuurlijk, als de enige manier voor een samenleving om te kunnen functioneren en om enige rijkdom te kunnen vergaren.” Door de industriële revolutie heeft de mensheid voor het eerst ontdekt dat welvaart gecreëerd kan worden door technologische innovatie en efficiëntieverbetering in plaats van door uitbuiting, slavernij en gebiedsverovering. “De technologische revolutie heeft een enorme middenklasse gecreëerd – in China, maar ook in India. Honderden miljoenen mensen zijn verheven uit de armoede.”

De zegeningen van de economie vormen de leidraad van het boek, dat *Stop the crisis* heet. Een crisis die, volgens Keilman, vooral werd veroorzaakt door grof mismanagement van de Amerikaanse bankiers en beleidsmakers. Dit leidde tot de (bijna) ineenstorting van het financiële stelsel en uiteindelijk de enorme waardedaling op de beurzen wereldwijd: “Vanaf het hoogtepunt in 2007 tot het dieptepunt afgelopen februari is 32.000 miljard dollar verdampt – de helft van het wereldwijde bruto product.”

Wat Keilman verbaasde was dat iedereen vergelijkingen maakte met de Grote Depressie, maar dat niemand de verschillen noteerde. “De grote crisis van de jaren dertig kwam voort uit vier zaken: het onvallen van banken – zesduizend stuks in

de VS; het uitblijven van kapitaalinjecties in de economie; het ontbreken van stimuleringspakketten; en protectionisme. Op al die punten doen we nu precies het omgekeerde.”

Dus het komt weer goed met de economie?

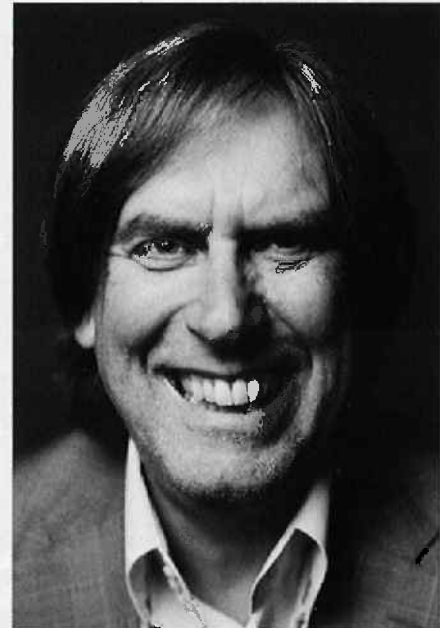
“De welvaart die we gecreëerd hebben, is reëel. Vergeet niet dat onze welvaart is ontstaan door twee dingen: het uitblijven van een grote oorlog in het Westen, waardoor de infrastructuur van onze economie constant heeft kunnen groeien; én de enorme technologische en wetenschappelijke innovaties sinds de jaren zeventig. Daarom: mensen, haal die hand van de knip. We zijn samen met *de Telegraaf* een online meldpunt begonnen voor mensen die problemen hebben met hun bank. Banken worden gerepareerd met onze belastingcenten, en ik spoor ze aan om juist nu méér risico te nemen. Alleen zo kunnen ze bedrijfsleven en consumenten helpen om de vaart erin te krijgen.”

Henk Keilman groeit en groeit. En dan?

“Uiteindelijk worden we allemaal geconfronteerd met dat ene onherroepelijke. Maar ik geloof in reïncarnatie. We bouwen tijdens ons hele leven aan een eindbalans van goede en slechte daden: het krediet voor een volgend bestaan. In die zin is het ook nog heel zakelijk. Met succes en krediet kom je in een later leven verder.”

In je hoeveelseste leven zit je nu?

“Dat weet ik niet, misschien wel het zoveelste miljoenste. Tijd bestaat ook eigenlijk helemaal niet. Dat is een fictie. We leven continu in het nu. Ook als je aan morgen denkt, doe je dat nu. Het leven is een eeuwig nu.” □

NAZI'S MET EEN BAARD

Stop the crisis noemt Keilman nadrukkelijk ook een statement tegen politieke angstboodschappers. “Kijk, Geert Wilders heeft wel een punt. De extreem fundamentalistische islam, daar zitten levensgevaarlijke elementen in. Het is een fascistische beweging die de islam misbruikt. Dat is niets anders dan nazi's met een lange baard. En in plaats van *Mein Kampf* hebben ze Bin Ladens interpretatie van de Koran in de hand, maar hun mentaliteit is identiek. In Pakistan zorgen ze voor een burgeroorlog, een regelrechte ramp, die ook voor het Westen gevaarlijk is. Aan de andere kant overschat Wilders het gevaar van die fundamentalisten. De radicalen kunnen hun doelen alleen bereiken door gematigden mee te nemen in hun visies, en daar slagen ze niet in. Ze zijn te gewelddadig en de geschiedenis wijst uit dat mensen die geweld gebruiken in die extreme mate, het niet volhouden. Ze vernietigen elkaar.”